

คำสั่งกองทัพบก

ที่ ๒/๒๕๕๗

เรื่อง กำหนดมาตรฐานโต๊ะหมู่บูชาเครื่องพร้อมประจำหน่วยทหาร

เพื่อให้การจัดที่บูชาประจำหน่วยทหารในกองทัพบกเป็นมาตรฐานเดียวกัน ตามนโยบายการปลูกฝังและสร้างเสริมอุดมการณ์ทหารของกองทัพบกด้านการพัฒนาคุณธรรมและตามนโยบายของผู้บังคับบัญชา จึงกำหนดหลักเกณฑ์ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกคำสั่งกองทัพบก ที่ ๗๑๖/๒๕๔๘ ลง ๘ ธ.ค.๔๘ เรื่อง กำหนดมาตรฐานโต๊ะหมู่บูชาเครื่องพร้อมประจำหน่วยทหาร รวมทั้งคำสั่ง ฯ อื่นใด ที่เกี่ยวข้องหรือขัดแย้งกับคำสั่ง ฯ นี้ และให้ใช้คำสั่ง ฯ นี้แทน

๒. ให้หน่วยจัดที่บูชาประจำหน่วยดังนี้

๒.๑ พระพุทธรูปสำหรับประดิษฐานบนโต๊ะหมู่บูชา ดังนี้

๒.๑.๑ พระพุทธรูปสิ่งหุ้มมงคล ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานไว้ประจำหน่วยทหาร เมื่อ พ.ศ.๒๕๒๙

๒.๑.๑.๑ ขนาดหน้าตัก ๗ นิ้ว สำหรับหน่วยทหารระดับกองร้อย

๒.๑.๑.๒ ขนาดหน้าตัก ๙ นิ้ว สำหรับหน่วยทหารระดับกองพัน

๒.๑.๑.๓ ขนาดหน้าตัก ๑๕ นิ้ว สำหรับหน่วยทหารระดับกรม, กองพล

หรือเทียบเท่ากองพล

๒.๑.๑.๔ ขนาดหน้าตัก ๑๙ นิ้ว สำหรับหน่วยทหารระดับกองทัพภาค

หรือเทียบเท่ากองทัพภาค

๒.๑.๒ พระพุทธเมตตาเสนาณาล ที่กองทัพบกขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตจัดสร้าง แล้วเสร็จ เมื่อ พ.ศ.๒๕๕๖

๒.๑.๒.๑ ขนาดหน้าตัก ๕ นิ้ว

๒.๑.๒.๒ ขนาดหน้าตัก ๙ นิ้ว

๒.๒ โต๊ะหมู่บูชาประจำหน่วยทหาร มีรายละเอียดดังนี้

๒.๒.๑ โต๊ะหมู่บูชา หมู่ ๗ หรือหมู่ ๙ ชนิดปิดทองร่องชาด ขนาดหน้ากว้าง ๘ นิ้ว หรือ ๑๐ นิ้ว เครื่องพร้อม สำหรับหน่วยระดับกองร้อย, กองพัน, กรม และจังหวัดทหารบกหรือเทียบเท่าหน่วยละ ๑ ชุด

๒.๒.๒ โต๊ะหมู่บูชา หมู่ ๙ ชนิดปิดทองร่องชาติ ขนาดหน้ากว้าง ๘ นิ้ว หรือ ๑๐ นิ้ว เครื่องพร้อม สำหรับหน่วยระดับกองพล,หน่วยเทียบเท่ากองพล, กรมฝ่ายเสนาธิการ, กรมฝ่ายกิจการพิเศษ, กรมฝ่ายยุทธบริการ, กองทัพอากาศ และหน่วยเทียบเท่ากองทัพอากาศ หน่วยละ ๑ ชุด

๒.๓ เครื่องพร้อมสำหรับโต๊ะหมู่บูชา หมู่ ๗ และหมู่ ๙ มีอุปกรณ์ดังนี้

๒.๓.๑ พระพุทธรูปสิ่งหุ้มมงคล จำนวน ๑ องค์ และ/หรือพระพุทธรูปเมตตาเสนาภาณ จำนวน ๑ องค์ ตามข้อ ๒.๑

๒.๓.๒ แจกันทองเหลือง ความสูง ๘ นิ้ว สำหรับโต๊ะหมู่บูชา ขนาดหน้ากว้าง ๘ นิ้ว หรือแจกันทองเหลืองความสูง ๙ นิ้ว สำหรับโต๊ะหมู่บูชา ขนาดหน้ากว้าง ๑๐ นิ้ว สำหรับโต๊ะหมู่บูชา หมู่ ๗ จำนวน ๑ คู่, สำหรับโต๊ะหมู่บูชา หมู่ ๙ จำนวน ๒ คู่

๒.๓.๓ พานพุ่มทอง - พานพุ่มเงิน ชนิดมียอดพุ่ม จำนวน ๑ คู่ เส้นผ่าศูนย์กลางของพุ่ม ๖ นิ้ว สำหรับโต๊ะหมู่บูชา ขนาดหน้ากว้าง ๘ นิ้ว หรือเส้นผ่าศูนย์กลางของพุ่ม ๗ - ๘ นิ้ว สำหรับโต๊ะหมู่บูชา ขนาดหน้ากว้าง ๑๐ นิ้ว

๒.๓.๔ พานพุ่มดอกไม้ เส้นผ่าศูนย์กลางของพุ่ม ๖ - ๘ นิ้ว จำนวน ๑ พาน สำหรับวางโต๊ะหมู่บูชาตัวกลาง ใช้ในกรณีที่โต๊ะหมู่บูชาตัวกลางไม่ได้ประดิษฐานพระพุทธรูป (ตามภาพที่ ๑ และ ๒ ใน ผนวก ก)

๒.๓.๕ เชิงเทียนทองเหลือง จำนวน ๑ คู่ ความสูง ๖ - ๗ นิ้ว สำหรับโต๊ะหมู่บูชา ขนาดหน้ากว้าง ๘ นิ้ว หรือความสูง ๗ - ๘ นิ้ว สำหรับโต๊ะหมู่บูชา ขนาดหน้ากว้าง ๑๐ นิ้ว

๒.๓.๖ กระจ่างรูปทองเหลือง จำนวน ๑ ชุด เส้นผ่าศูนย์กลาง ๕ นิ้ว สำหรับโต๊ะหมู่บูชา ขนาดหน้ากว้าง ๘ นิ้ว หรือเส้นผ่าศูนย์กลาง ๖ นิ้ว สำหรับโต๊ะหมู่บูชา ขนาดหน้ากว้าง ๑๐ นิ้ว

๒.๓.๗ โต๊ะรองกราบชนิดปิดทองร่องชาติ มีที่รองเข่า จำนวน ๑ ชุด ขนาดหน้ากว้าง ๘ - ๑๐ นิ้ว ความสูง ๑๙ - ๒๑ นิ้ว

๒.๓.๘ ธงชาติ จำนวน ๑ ผืน ขนาดกว้าง ๘๐ ซม. ยาว ๑๒๐ ซม.

๒.๓.๙ คันธงพร้อมฐานตั้ง จำนวน ๑ ชุด ความสูง ๑๙๐ ซม. วัดจากพื้นถึงจุดผูกเชือกด้านบน

๒.๓.๑๐ พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่กองทัพบก แจกจ่าย เมื่อ ๕ ธ.ค.๕๐ จำนวน ๑ ชุด ขนาดกว้าง ๑๘ นิ้ว สูง ๒๔ นิ้ว ใส่กรอบพร้อมกระจกให้สวยงาม

๒.๓.๑๑ ขาดั่งพระบรมฉายาลักษณ์ฯ จำนวน ๑ ชุด ความสูง ๑๗๐ ซม. วัดจากพื้นถึงขอบในด้านบนของพระบรมฉายาลักษณ์

๒.๔ ให้ทำบัญชีคุมสิ่งอุปกรณ์ที่บูชาประจำหน่วย

๒.๕ ให้ทำเขตที่บูชาประจำหน่วยให้ชัดเจน และมีป้ายข้อความ “ที่สวดมนต์” แขนงไว้ด้านบน ห่างจากขอบด้านหลังที่บูชา ๒.๕ ม.

๒.๖ ให้มีบทให้ไว้พระสวดมนต์ตามแบบธรรมเนียมทหาร ใส่กรอบตั้งไว้ ณ มุมซ้าย
ของ โต๊ะหมู่บูชา

๒.๗ ภาพและผังการจัดที่บูชาเครื่องพร้อม ประจำหน่วยทหารและคำแนะนำ ตาม
ผนวก ก

๒.๘ การประดิษฐานพระพุทธรูปเมตตาเสนา นานาถร่วมกับพระพุทธรูปสิ่งซึ่งมงคล ตาม
ผนวก ข

๒.๙ ให้มีคำกล่าวลาพระพุทธรูปประจำหน่วย ก่อนเดินทางลาพักของทหาร
กองประจำการ ตั้งไว้ ณ มุมซ้ายของโต๊ะหมู่บูชา ตามผนวก ค

๒.๑๐ ให้ ยศ.ทบ. แนะนำการจัดตั้งที่บูชาให้ถูกต้อง ตลอดถึงการใช้ที่บูชาให้เกิด
ประโยชน์สูงสุดในการสร้างขวัญกำลังใจแก่กำลังพลของหน่วย และการปรนนิบัติดูแลให้มีความสง่างาม
ก่อให้เกิดศรัทธาอยู่เสมอ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(ลงชื่อ) พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา

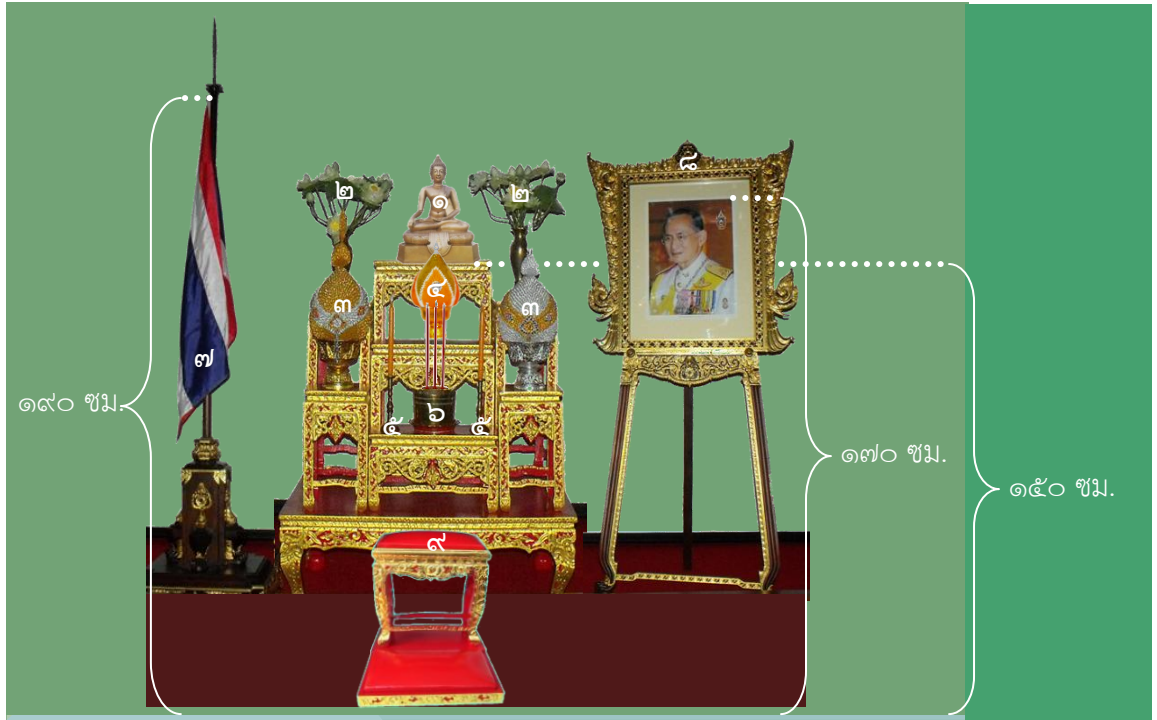
(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

ผบ.ทบ.

กพ.ทบ.

๑. ภาพการจัดที่บูชาเครื่องพร้อมประจำหน่วยทหารและคำแนะนำ

๑.๑ การจัดโต๊ะหมู่บูชาหมู่ ๗

ภาพที่ ๑ การจัดโต๊ะหมู่บูชา หมู่ ๗ เครื่องพร้อมประจำหน่วยทหาร

๑.๑.๑ การจัดโต๊ะหมู่บูชา ให้ทำยกพื้นรองรับชุดโต๊ะหมู่บูชาวัดความสูงจากพื้นถึงโต๊ะหมู่บูชาตัวสูงสุด ความสูง ๑๕๐ ซม.

๑.๑.๒ มาตรฐานโต๊ะหมู่บูชาเครื่องพร้อม ตามหมายเลขกำกับดังนี้

๑.๑.๒.๑ หมายเลข ๑ พระพุทธรูป

๑.๑.๒.๒ หมายเลข ๒ แจกันทองเหลือง จำนวน ๑ คู่

๑.๑.๒.๓ หมายเลข ๓ พานพุ่มทอง, พานพุ่มเงิน ชนิดมียอดพุ่ม จำนวน ๑ คู่

๑.๑.๒.๔ หมายเลข ๔ พานพุ่มดอกไม้ จำนวน ๑ พาน

๑.๑.๒.๕ หมายเลข ๕ เชิงเทียนทองเหลือง จำนวน ๑ คู่

๑.๑.๒.๖ หมายเลข ๖ กระจ่างรูปทองเหลือง จำนวน ๑ ชุด

๑.๑.๒.๗ หมายเลข ๗ ธงชาติพร้อมคันธง จำนวน ๑ ชุด ดังนี้

๑.๑.๒.๗(๑) ฝืนธงชาติต้องไม่ยับ, ไม่ซีด, ไม่ขาด, ไม่มีรอยต่างด้า

๑.๑.๒.๗(๒) คันธงชาติฐานตั้งพร้อม วัดจากพื้นถึงเชือกผูกธงตัวบน (ไม่รวม

ดาบปลายธง) ความสูง ๑๙๐ ซม.

๑.๑.๒.๘ หมายเลข ๘ พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมขาตั้ง
ดังนี้

๑.๑.๒.๘(๑) ใช้พระบรมฉายาลักษณ์ฯ ที่ ทบ.พิมพ์แจกจ่ายเมื่อ ๕ ธ.ค. ๕๐
โดยไม่ตัดส่วนใดส่วนหนึ่งของพระบรมฉายาลักษณ์เพื่อเข้ากรอบ แต่ให้ตัดกรอบให้เท่ากับพระบรมฉายา-
ลักษณ์ฯ

๑.๑.๒.๘(๒) ขาตั้งพระบรมฉายาลักษณ์ วัตจากพื้นถึงขอบพระบรมฉายา-
ลักษณ์ขอบในด้านบน ความสูง ๑๗๐ ซม.

๑.๑.๒.๙ หมายเลข ๙ โต๊ะรองกราบ จำนวน ๑ ชุด

๑.๑.๓ บทไหว้พระสวดมนต์ตามแบบธรรมเนียมทหาร ใส่กรอบติดกับขาตั้ง ตั้งไว้ ณ มุมซ้าย
ของโต๊ะหมู่บูชา

๑.๑.๔ คำกล่าวลาพระพุทธรูปประจำหน่วย ก่อนเดินทางลาพักสำหรับพลทหารกอง
ประจำการ ให้ใส่กรอบติดกับขาตั้ง ตั้งไว้ ณ มุมซ้ายของโต๊ะหมู่บูชา

๑.๑.๕ ห้ามติดภาพอื่นใดด้านหลังที่บูชา

๑.๑.๖ ให้จัดดอกไม้สดหรือดอกไม้ประดิษฐ์ใส่แจกันไว้ให้เรียบร้อยสวยงามเป็นประจำ

๑.๑.๗ ให้ปักเทียน ๑ คู่ ที่เชิงเทียน และธูป ๓ ดอก ที่กระถางธูปไว้เป็นประจำ

๑.๑.๘ การบำรุงรักษาพระพุทธรูปสิ่งหุ้มมงคล ดังนี้

๑.๑.๘.๑ ข้อควรปฏิบัติ

๑.๑.๘.๑(๑) ให้ใช้ผ้าสะอาดเช็ดและปิดฝุ่นละออง, รอยนิ้วมือ ภายหลังการ
ใช้งานเป็นประจำ

๑.๑.๘.๑(๒) เมื่อสีหมองคล้ำให้ใช้สำลีชุบน้ำมันมะกอกเช็ดองค์พระให้ทั่ว

๑.๑.๘.๒ ข้อควรระวัง

๑.๑.๘.๒(๑) ห้ามขีดด้วยกระดากทรายหรือสารกัดโลหะทุกชนิด

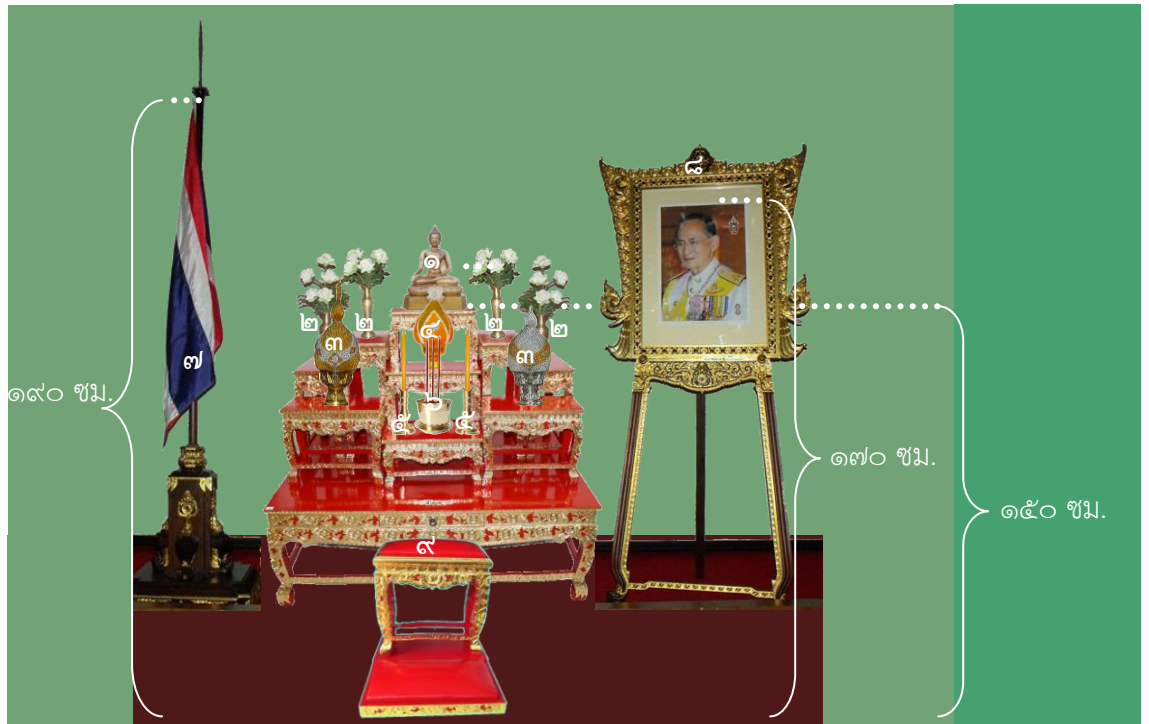
๑.๑.๘.๒(๒) ห้ามมิให้ตราสัญลักษณ์หรือสิ่งอื่นใดที่อยู่กับองค์พระหลุดหาย

๑.๑.๘.๒(๓) หมายเลขขององค์พระต้องตรงกับบัญชีคุม

๑.๑.๙ ให้กำหนดผู้รับผิดชอบและทำความสะอาดที่บูชาประจำหน่วยอย่างสม่ำเสมอ

๑.๑.๑๐ หน่วยที่ได้รับแจกจ่ายสิ่งอุปกรณ์ดังกล่าวไปแล้ว ให้ถือว่าสิ่งอุปกรณ์นั้นเป็นที่บูชา
ประจำหน่วย

๑.๒ การจัดโต๊ะหมู่บูชา หมู่ ๙

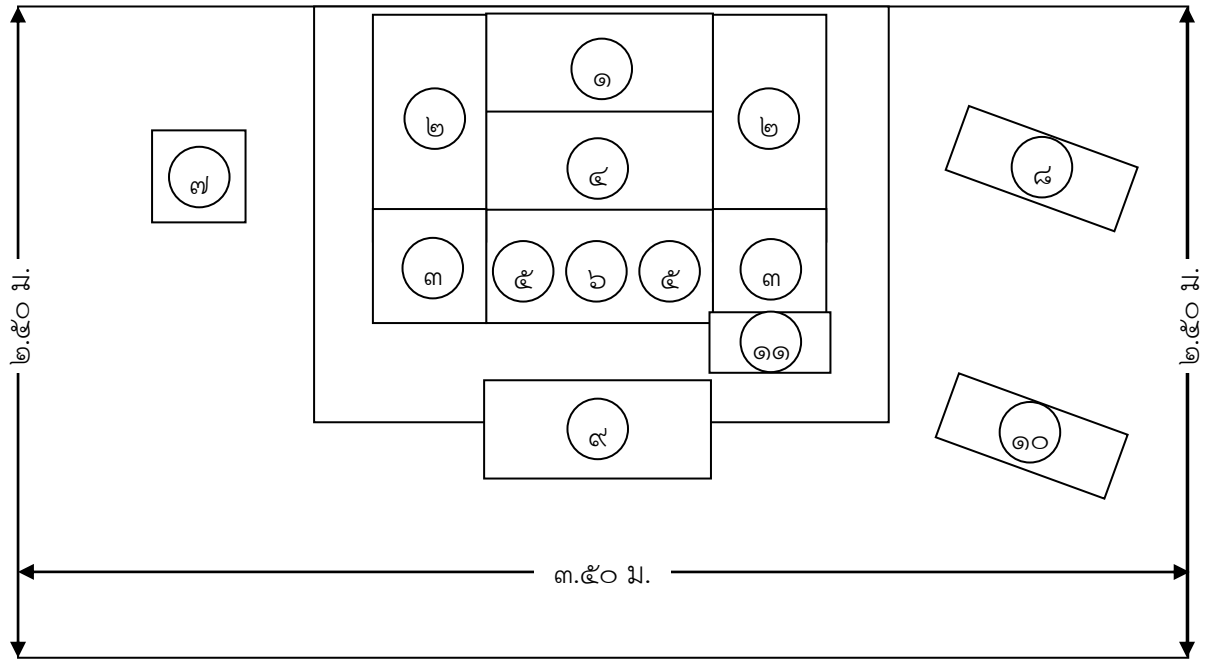

ภาพที่ ๒ การจัดโต๊ะหมู่บูชา หมู่ ๙ เครื่องพร้อมประจำหน่วยทหาร

๑.๒.๑ การจัดโต๊ะหมู่บูชาหมู่ ๙ กระทำเช่นเดียวกับการจัดตั้งสิ่งอุปกรณ์บนโต๊ะหมู่บูชาหมู่ ๗

๑.๒.๒ ให้เพิ่มสิ่งอุปกรณ์หมายเลข ๒ อีกจำนวน ๑ คู่

๑.๓ ผังการจัดที่บูชาประจำหน่วยและคำแนะนำ

ผังการจัดที่บูชาประจำหน่วย

๑.๓.๑ การจัดที่บูชาประจำหน่วย ให้กำหนดเขตที่บูชาให้ชัดเจน ความกว้าง ไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ ม. ความยาว ไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ ม.

๑.๓.๒ สิ่งอุปกรณ์ตามหมายเลขกำกับ ดังนี้

๑.๓.๑ หมายเลข ๑ พระพุทธรูป

๑.๓.๒ หมายเลข ๒ แจกันทองเหลือง

๑.๓.๓ หมายเลข ๓ พานพุ่มทอง, พานพุ่มเงิน ชนิดมียอดพุ่ม

๑.๓.๔ หมายเลข ๔ พานพุ่มดอกไม้

๑.๓.๕ หมายเลข ๕ เชิงเทียนทองเหลือง

๑.๓.๖ หมายเลข ๖ กระจกธูปทองเหลือง

๑.๓.๗ หมายเลข ๗ ธงชาติพร้อมคันธง

๑.๓.๘ หมายเลข ๘ พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมขาตั้ง

๑.๓.๙ หมายเลข ๙ โต๊ะรองกราบ

๑.๓.๑๐ หมายเลข ๑๐ บทไหว้พระสวดมนต์ตามแบบธรรมเนียมทหาร

๑.๓.๑๑ หมายเลข ๑๑ คำกล่าวลาพระพุทธรูปประจำหน่วย

๑.๓.๓ การตั้งสิ่งอุปกรณ์หมายเลข ๑, ๒, ๓, ๔ และ ๖ ให้ตั้งกึ่งกลางของโต๊ะหมู่บูชา

๑.๓.๔ การตั้งสิ่งอุปกรณ์หมายเลข ๕ ให้ตั้งด้านข้างของสิ่งอุปกรณ์หมายเลข ๖

๑.๓.๕ การตั้งสิ่งอุปกรณ์หมายเลข ๗ และ ๘ ให้ตั้งในแนวกึ่งกลางของฐานล่างโต๊ะหมู่บูชา โดยตั้งห่างจากขอบฐานไม่เกิน ๕๐ ซม.

ผนวก ข ประกอบคำสั่ง ทบ. ที่ ๒/๒๕๕๗ ลง ๖ ม.ค.๕๗

การประดิษฐานพระพุทธรูปเมตตาเสนาณาร่วมกับพระพุทธรูปหัชฌิมงคล

๑. พระพุทธรูปเมตตาเสนาณารูป ขนาดหน้าตัก ๕ นิ้ว พระพุทธรูปหัชฌิมงคล ขนาดหน้าตัก ๗ นิ้วขึ้นไป ให้ตั้งพระพุทธรูปเมตตาเสนาณารูปที่โต๊ะหมู่บูชาตัวกลางรองลงมา ด้านหน้าพระพุทธรูปหัชฌิมงคล รายละเอียดตาม ภาพที่ ๑

ภาพที่ ๑

๒. พระพุทธรูปเมตตาเสนาณารูป ขนาดหน้าตัก ๙ นิ้ว พระพุทธรูปหัชฌิมงคล ขนาดหน้าตัก ๗ นิ้ว ให้ตั้งพระพุทธรูปเมตตาเสนาณารูปที่โต๊ะหมู่บูชาตัวบนสุด ตั้งพระพุทธรูปหัชฌิมงคลที่โต๊ะหมู่บูชาตัวกลางรองลงมา ด้านหน้าพระพุทธรูปเมตตาเสนาณารูป โดยเสริมโต๊ะรององค์พระพุทธรูปหัชฌิมงคลให้สูงขึ้น รายละเอียดตาม ภาพที่ ๒

ภาพที่ ๒

๓.หน่วยที่มี.../

๓. หน่วยที่มีโต๊ะหมู่บูชา ขนาดหน้ากว้าง ๘ นิ้ว มีพระพุทธรูปเมตตาเสนาานาถ ขนาดหน้าตัก ๙ นิ้ว และพระพุทธรูปสิ่งห่มมงคล ขนาดหน้าตัก ๙, ๑๕, ๑๙ นิ้ว ให้ตั้งพระพุทธรูปเมตตาเสนาานาถที่โต๊ะหมู่บูชา ตัวบนสุด และให้จัดโต๊ะเสริมต่างหากด้านหลังโต๊ะหมู่บูชา เพื่อตั้งพระพุทธรูปสิ่งห่มมงคล รายละเอียดตามภาพที่ ๓

ภาพที่ ๓

๔. หน่วยมีโต๊ะหมู่บูชา ขนาดหน้ากว้าง ๑๐ นิ้ว มีพระพุทธรูปเมตตาเสนาานาถ ขนาดหน้าตัก ๙ นิ้ว และพระพุทธรูปสิ่งห่มมงคล ขนาดหน้าตัก ๙, ๑๕, ๑๙ นิ้ว ให้ตั้งพระพุทธรูปสิ่งห่มมงคล ที่โต๊ะหมู่บูชา ตัวบนสุดและตั้งพระพุทธรูปเมตตาเสนาานาถที่โต๊ะหมู่บูชาตัวกลางรองลงมา รายละเอียดตามภาพที่ ๔

ภาพที่ ๔

๕. การจัดโต๊ะหมู่บูชาในพิธีการต่าง ๆ ของหน่วยใน ทบ. ดังนี้

๕.๑ หน่วยที่มีพระพุทธรูปเมตตาเสนาทานาถ ให้ปฏิบัติตามข้อ ๑ - ๔

๕.๒ หน่วยที่ไม่มีพระพุทธรูปเมตตาเสนาทานาถ ให้ปฏิบัติตาม ผนวก ก ข้อ ๑ และ ข้อ ๒

๖. การจัดโต๊ะหมู่บูชาในพิธีการที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการอื่นนอก ทบ. ให้ถือปฏิบัติตามแบบของกระทรวงวัฒนธรรม โดยให้ตั้งพระพุทธรูปสังฆ์ชัยมงคลหรือพระพุทธรูปเมตตาเสนาทานาถอย่างใดอย่างหนึ่ง รายละเอียดตามภาพที่ ๕

ภาพที่ ๕

ผนวก ค ประกอบคำสั่ง ทบ. ที่ ๒/๒๕๕๗ ลง ๖ ม.ค.๕๗

คำกล่าวลาพระพุทธรูปประจำหน่วย

บทกราบพระ

อะระหัง สัมมาสัมพุทธโร ภาวะวา/ พุทฺธัง ภาวะวันตัง อภิวาเทมิ ฯ (กราบ)
สะ(ห)วากขาโต ภาวะวะตา ธัมโม / ธัมมัง นมัสสสามิ ฯ (กราบ)
สุปะฏิปันโน ภาวะวะโต สภาวะกะสังโฆ / สังฆัง นมามิ ฯ (กราบ)

บทนะโม

นะโม ตัสสะ ภาวะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภาวะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภาวะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทธัสสะ

คำกล่าวลา

ข้าพเจ้า....(ยศ,ชื่อ).....ขอตั้งสัตยาจว่า

๑. ข้าพเจ้า จักปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย และแบบธรรมเนียมทหาร อย่างเคร่งครัด
 ๒. ข้าพเจ้า จักเดินทางกลับหน่วยตรงตามเวลาที่กำหนด
 ๓. ข้าพเจ้า จักไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด ไม่กระทำการอันผิดต่อกฎหมายบ้านเมือง ไม่แพร่กระจายความลับของทางราชการ และไม่นำความเสื่อมเสียมาสู่หน่วยโดยเด็ดขาด
- ด้วยอำนาจสัตยาจານี้ ขออานุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยโปรดอำนวยพรให้ข้าพเจ้ามีความปลอดภัย เดินทางโดยสวัสดิภาพและมีความสุขสวัสดิ์ ตลอดกาลนานเทอญ ฯ
- (กราบ ๓ ครั้ง)

หมายเหตุ :

๑. เมื่อทหารได้รับอนุญาตให้ลากลับบ้านแล้ว แต่งตัวให้เรียบร้อย ยังไม่สวมรองเท้าให้นั่งคุกเข่าต่อหน้าพระพุทธรูปประจำหน่วย แล้วตั้งใจกล่าวคำลาฯ ตามลำดับ
๒. เมื่อครบกำหนดการลาพัก กลับมาถึงหน่วย รายงานตัวต่อผู้บังคับบัญชาเรียบร้อยแล้ว ให้ทหารถอดรองเท้าให้นั่งคุกเข่าต่อหน้าพระพุทธรูปประจำหน่วย และกล่าวเฉพาะบทกราบพระ ฯ